

De Krijtberg. 28 juni 2026, 13de zondag door het jaar. 2 Kon. 4:8-11.14-16a, Mt. 10:37-42.

Peter van Dael SJ

EEN NIEUWE GEMEENSCHAP

Meer dan jezelf

Wie meer van zijn vader of moeder houdt dan van Mij, is Mij niet waard, en wie meer houdt van zijn zoon of dochter dan van Mij, is Mij niet waard. Lastige woorden die Jezus aan de apostelen meegeeft wanneer hij ze erop uitstuurt om zijn boodschap uit te dragen. Jezus staat met deze uitspraak niet alleen. Een oude Joodse tekst stelt de vraag wie je het eerst moet helpen: je vader of je leraar, wanneer beiden iets verloren hebben, of een zware last moeten tillen, of in de gevangenis zitten. Het antwoord luidt dat je eerst je leraar moet helpen, en dan pas je vader: je vader heeft je in deze wereld neergezet, maar je leraar, die je wijsheid leert, brengt je tot het leven van de toekomstige wereld.

Vader, moeder, zoon en dochter hebben allen te maken met jezelf. Je hebt van je ouders het leven gekregen, en jij leeft weer voort in je kinderen. Ouders en kinderen horen bij jezelf, je kunt jezelf niet zien zonder hen, zij maken deel uit van je leven. Dat werd vooral in vroegere tijden en in het oude Oosten zo aangevoeld. Toen ging het eigen individu veel meer op in de familiegemeenschap dan thans in onze maatschappij het geval is.

Wat Jezus en die oude Joodse tekst willen zeggen is dat er meer is dan je eigen leven binnen je eigen familie. Rond Jezus ontstaat een nieuwe familie, die niet door de banden van het bloed is verenigd, maar door de idealen van het 'rijk Gods', Gods nieuwe wereld. Er is dus meer dan je eigen leven. Jezus wijst op de rijkdom die buiten je eigen leven ligt. In dit verband citeer ik de volgende woorden uit het evangelie van vandaag: *Wie zijn leven probeert te behouden zal het verliezen, maar wie zijn leven verliest omwille van Mij, die zal het behouden.* Je leven behouden is vasthouden aan jezelf en aan het eigene, en niet verdergaan. Je leven verliezen betekent jezelf overstijgen en je openen voor een grotere gemeenschap. Het gaat Jezus niet om wat mensen moeten opgeven, maar om de rijkdom van een nieuwe werkelijkheid. Dit moeten Jakobus en Johannes

hebben ervaren toen ze hun vader Zebedeüs achterlieten en Jezus volgden, zoals in het begin van het Matteüsevangelie is te lezen (4:22).

Geven en ontvangen horen bij elkaar

De eerste helft van de evangeliëlezing gaat over de apostelen die zich hebben opengesteld voor Jezus en voor de nieuwe wereld van God. De tweede helft gaat over de mensen die de apostelen ontvangen en open staan voor hun boodschap. Jezus zegt twee dingen over die mensen. In de eerste plaats wat zij ontvangen. Zij ontvangen meer dan de apostelen alleen: zij ontvangen Jezus, zij openen zich voor Gods nieuwe wereld. Om de woorden van het evangelie te gebruiken: *Wie jullie ontvangt, ontvangt Mij, en wie Mij ontvangt, ontvangt Hem die mij gezonden heeft.*

Er is nog een tweede ding dat Jezus zegt over hen die de apostelen ontvangen. Zij zijn even belangrijk als de apostelen, want zij worden op dezelfde manier beloond als de apostelen. Ik citeer: *Wie een profeet ontvangt... zal als een profeet beloond worden, en wie een rechtvaardige ontvangt... zal als een rechtvaardige beloond worden. En wie een van deze geringe mensen een beker koel water te drinken geeft..., ik verzeker jullie: die zal zeker beloond worden.* Wanneer Jezus spreekt van profeten en rechtvaardigen, die ontvangen moeten worden, bedoelt hij de apostelen. De apostelen worden ook aangeduid als *deze geringe mensen*, die een glas water krijgen.

Ieder die openstaat voor de boodschap van de profeet of apostel, ontvangt dus het loon van de profeet of apostel. Het opnemen van een profeet is even verdienstelijk als het profeteren zelf, het luisteren naar het woorden van de apostelen is even belangrijk als de woorden die zij spreken. De boodschapper en de ontvanger van de boodschap zijn dus gelijkwaardig aan elkaar. Dit betekent dat spreken en luisteren bij elkaar horen, een eenheid vormen. Het spreken is maar de helft, luisteren hoort er wezenlijk bij. Zonder hoorders is de profeet nergens, is hij een roepende in de woestijn. Als de hoorder het woord dat gesproken wordt niet in zich opneemt, is het alsof het woord niet gesproken werd. Wij voltooien dus het evangelie wanneer wij ernaar luisteren en ernaar handelen. Aan ons de oproep om het evangelie af te maken.

Conclusie

Wanneer je je openstelt voor wat de apostelen je te zeggen hebben, kom je in een nieuwe, om zo te zeggen goddelijke dimensie. De apostelen, die hun eigen huis en familie hebben verlaten, vormen, samen met degenen die naar hen

luisteren, een nieuwe, wereldwijde familie, geworteld in God. Ook wij, die luisteren naar de woorden van het evangelie, worden uitgenodigd om deel te worden van die familie, een gemeenschap die niet rust op bloedverwantschap, maar op het gezamenlijk zoeken naar Gods nieuwe wereld.